

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології

Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Тези доповідей

II Міжнародної науково-методичної конференції

19 березня 2021 р.

Харків – 2021

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі: Н.В. Руда, Л.М. Ямпольська

Організаційний комітет конференції:

Ю.Д. Бойчук – ректор, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України (Україна)
С.В. Бережна – проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності доктор історичних наук, професор(Україна)
Д-р Кемаль Учунджу, професор, Чорноморський технічний університет (Туреччина)
Н.В. Руда – завідувач кафедри східних мов, кандидат філологічних наук, доцент (Україна)
Л.М. Ямпольська – доцент кафедри всесвітньої історії, кандидат історичних наук, доцент (Україна)
І.А. Скразловська – доцент кафедри східних мов (Україна)
Д-р Алібекіроглу Сертан - викладач кафедри турецької мови і літератури у Газіантепському університеті (Туреччина), запрошений викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей II Міжнародної науково-методичної конференції, 19 березня 2021 р. – Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. – 206 с.

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 3 від 07.04.2021

До збірника увійшли тези доповідей II Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

Видано за рахунок укладачів

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

ЗМІСТ

СХІДНА ЛІНГВІСТИКА

Агєєва М.М., Радченко К.М. Загадкові назви Каспійського моря.....	7
Басам Санатуллах. Історична довідка про фарсі-дарі.....	8
Богдан А.А. Концепція «ребенок, сын» в китайських ідиомах чэньюй.....	11
Водолажський Д.О. Розкриття концепції «мужність» у китайських іменах.....	12
Гришина Б. М. Засоби вираження експресії в китайській мові за допомогою службових слів.....	14
Гуцуляк К.С. Сучасний сленг в китайській мові. Англiцизм, напiвкалька та переклад.....	15
Дмитренко А. А. Продуктивніе словообразовательніе модели китайского языка на материале названий фруктов и овощей.....	16
Долгополова Д. С. Інтернет-сленг в китайській мові.....	18
Донченко М.О. Концепт «краса» у мовній картині світу Китаю.....	19
Завгородня О.С. Концептоутворюючий аспект жіночих імен в перській мові.....	21
Гльницька М.Б. Поле семантичної реалізації колоративної лексики: пряме/переносне та конкретне/абстрактне.....	24
Кім О.В. Актуальність вивчення лексики мобільних застосунків у китайській мові.....	26
Коляда А.В. Синтаксичні особливості драматургії Лао Ше.....	27
Куліш М.О. Особливості вживання означень у п'єсі “Чайна” (茶馆).....	30
Макітренко К.О. Особливості сучасного китайського мовного етикету.....	32
Поміляйко В.О. Сленг як невід’ємна частина сучасної китайської мови.....	34
Протопопова Є.П. Інверсія додатку у текстах публіцистичного стилю.....	35
Романченко А.С. Художні засоби створення сумного настрою в книзі 几米 “寂寞上场了”.....	37
Руда Н.В. Частотність безсполучникових багатокомпонентних складних речень у сучасній китайській літературній мові.....	39
Самойлова С.А. Словотворчі морфеми в назвах прикрас в китайській мові.....	40
Саніна Г.В. Ієрогліфічна парадигма японського письма: походження та перспективи щодо сучасних соціокультурних процесів.....	41
Светличная А.Ф. Особенности образования названий китайских блюд.....	44
Сусленко А.М. Труднощі перекладу колірних виразів в англійській та перській мовах: культурне порівняння.....	46
Толмачова К.М. Феномен перемикування кодів у контексті мовної ситуації в Марокко.....	48
Федорченко А.А. Графемы со значением «оружие» в современных иероглифах.....	51
Хижа І.П. Лексичні засоби створення портрета головного героя в оповіданні Мо Яня «Геній».....	53
Шапаренко Е.Е. Історія вивчення стилістики у китайському мовознавстві.....	55

ЛІТЕРАТУРА КРАЇН СХОДУ

Быкова И.А., Пелехата К. Проблема одиночества в творчестве Кобо Абэ.....	57
Долженко А.О. Концепт любові у віршах Сюй Чжімо.....	58
Жукова М.О. Образ місяця в українській та китайській поезії.....	60
Кравчук К. Лі Бо та особлива мова його віршів.....	62
Криворучко С.К. Страх смерті в оповіданні Ді Ань «Коли ж моя черга?».....	63
Сасыкулова Ч.Т. Поэзия С. Эралиева как представителя послевоенной киргизской литературы.....	64
Смілянська О.О. Український та китайський літературний постмодернізм.....	67

ЛІТЕРАТУРА КРАЇН СХОДУ

ПРОБЛЕМА ОДИНОЧЕСТВА В ТВОРЧЕСТВЕ КОБО АБЭ

Быкова Ирина Алимджановна, к. филол.н., доцент

Пелехата Карина, студентка 4 курса англо/ японского отделения

Харковский национальный педагогический университет имени Г.С.Сковороды

Творчество современного японского писателя Кобо Абэ (1924-1993) привлекает не только оригинальностью художественного видения, противоречивостью, но и раскрытием новых неизведанных граней бытия. Популярность Кобо Абэ у читателей, в том числе и в Украине, объясняется не только высоким мастерством писателя, но и тем, что он поднимает в своих романах острейшие проблемы, стоящие перед человечеством.

Одна из главных тем его произведений – столкновение человека с враждебным ему обществом и глубокое чувство безысходности, порожденное тщетностью любых попыток уйти от этого. Главной проблемой одиночества человека в обществе писатель считает социальные условия его существования. Кобо Абэ стремится показать, во что может превратиться мир, если в нем правит ненависть, если человеческие отношения деформированы. Последователь Гоголя, писатель использует в своих произведениях прием яркого и впечатляющего переплетения вымысла и реальности.

Роман «Чужое лицо» вначале воспринимается как трагедия человека, у которого в результате взрыва в лаборатории на лице образовались чудовищные шрамы, и он прячет свое внешнее уродство под маской. Но после раздумий герой приходит к мысли, что маска выполняет роль «прикрытия истинного облика человека». Под прикрытием маски герой меняется даже со своей женой и приходит к пониманию, что лицо и душа находятся в совершенно определенной взаимосвязи и поэтому стремление скрыть свое истинное лицо не позволяет посторонним проникнуть в душу. Вот почему, по мнению героя, в давние времена палачи, инквизиторы, разбойники прятали лицо за маской. Да и в наши дни все, кто творит неправо дело, стараются надеть на себя маску в прямом или переносном смысле, чтобы «скрыть облик человека, разорвать связь между лицом и сердцем, освободить его от духовных уз, соединяющих с людьми». Таким образом, достаточно прикрыть маской свое настоящее лицо, и открывается истинная сущность человека, часто непривлекательная и даже страшная, потому что лицо человека это его совесть. А прикрыв лицо маской, герой лишается совести и готов на самые ужасные поступки и даже преступления. Значит маску, в прямом или переносном смысле, должны иметь все, кто творят зло. Особенно, по мнению героя, это касается военных, так как безликая воинская часть – идеальное боевое формирование, которое, не дрогнув, пойдет на разрушение ради разрушения. Герой, надев маску, превращается в насильника. А если все люди, надев маски, освободят себя от обязательств по отношению к обществу, то все преступления станут анонимными. Как видим, Кобо Абэ, рассуждая о трагическом одиночестве конкретного человека, создает вымышленный мир масок, который не так далек от реальной современной жизни. Главного героя писатель противопоставляет трагедии девушки, лицо которой искалечено во время бомбежки в Хиросиме, но которая добра и открыта людям. И хотя она кончает жизнь самоубийством, автор считает, что ничто – ни война, ни внутренняя боль человека – не должны приводить к «потере лица».

Одиночество героев в романах Кобо Абэ иногда принимает фантастические образы и сатирическую заостренность. Так, в романе «Человек-ящик» герой хотел отстраниться от мира, а в результате втянул этот мир в свой ящик. Соединение человека и ящика, как и в романе «Чужое лицо» привело к психологической ломке героя, который не обременяет общество и хочет, чтобы и общество не обременяло его. Преимущество ящика в том, что он позволяет его обладателю увидеть все в истинном свете: и ложь, и злой умысел. Однако Кобо Абэ показывает, что нельзя отрезать себя от живого реального мира,

что убежать от общества невозможно, а нужно стремиться изменить условия жизни человека в обществе.

В романе «Сожженная карта» жена нанимает агента частного сыскного бюро, чтобы найти пропавшего без вести мужа Тасиро, еще совсем молодого служащего фирмы, который не выдержал психологического напряжения от страха потерять даже то, чем он обладает. Под бременем безрадостной повседневности монотонного существования в квартирах-пеналах, неуверенности в завтрашнем дне, беспросветного, безрадостного труда, превращающего человека в бездумную машину, он бежит из семьи и общества. Тасиро ненавидит свою мерзкую фирму, бесперспективность и неопределенность работы в ней. Он понимает, что надо подлизываться к начальству, обходить любым способом своих товарищей, принести себя в жертву изнуряющему труду, чтобы с ним в любой момент не поступили так, как поступают с отбросами общества. Вначале ему кажется, что удержаться на поверхности ему помогут дипломы, но потом приходит понимание, что никакие дипломы не могут спасти человека от самого себя. И даже агент, разыскивающий Тасиро, тоже внутренне ощущает себя беглецом от необходимости хитрить, от напряжения словно ходить по канату, от бесконечного соперничества и понимает, что пропавший без вести не одинок, что «он существует в бесчисленных обликах». Не случайно в романе приводится газетная заметка, в которой говорится, что в Японии ежегодно пропадают без вести восемьдесят тысяч человек, подчеркивая универсальность описываемого писателем в романе явления. В «Сожженной карте» Кобо Абэ говорит о духовном одиночестве людей в современной Японии, которые чувствуют себя обреченными на бесперспективную повседневность.

Таким образом, проблема одиночества в романах Кобо Абэ многопланова и свидетельствует о широте взглядов писателя, который внимательно следит и воспроизводит на страницах своих произведений развитие философской и социологической мысли нашего времени не только в Японии, но и в окружающем мире.

КОНЦЕПТ ЛЮБОВІ У ВІРШАХ СЮЙ ЧЖІМО

Долженко Анастасія Олександрівна, студентка 2 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Науковий керівник: С.С.Науменко

«Мовна картина світу» - визначення, що відображає зв'язок між процесами мислення, мовою і навколишньою дійсністю країн. Цей метафоричний термін має своє особистісне сприйняття для кожної людини і країни, а в творчості виражається за допомогою різних мовних засобів. Концепт - це образ, ідея, символ. Іншими словами, концепт є різним для кожної культури і повністю відображує менталітет тієї чи іншої країни, але бувають постійні концепти, які всюди будуть мати одні і ті ж самі значення і вплив. У кожній мові існує свій набір метафор, що додає безліч відтінків через вираження людини і тварини, образ якого представлений в тій чи іншій мові і культурі по-різному.

Наприклад, для українського менталітету «свиня» постає як еталон неохайності і поганого виховання («брудний як свиня», «вести себе як свиня»), в той час, як в китайській і німецькій свідомості «свиня» - символ багатства, успіху і прибутку.

Якщо аналізувати всесвітню літературу, то можна виділити один з ключових і часто використовуваних концептів, а саме "любов". У багатьох джерелах значення любові описується як «схильність до чогось, пристрасть, відданість, манія, бажання; прихильність до чогось». Тема любові до жінки простежується в незліченній кількості віршах усього світу і представлена дуже багатогранно. Аналізуючи українських письменників можна чітко побачити любов українського народу до усього навколишнього: любов один до одного, до своєї сім'ї, природи, свого народу і батьківщини. Дотримуючись цієї інформації